

Korte risicobeoordeling

***Fusarium circinatum* Nirenberg & O'Donnell (EU – Q)**

Naam waaronder gereguleerd: *Fusarium circinatum* Nirenberg & O'Donnell

Categorie: schimmels en oömyceten

Datum: januari 2020

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding

Europese Unie: lokaal in Spanje en Portugal (EPPO Global Database, 15.01.2020).

Buiten de Europese Unie: Zuid-Afrika, Zuid-Korea, Japan en een aantal landen in Noord-, Midden- en Zuid-Amerika (EPPO Global Database, 30.09.2019). Vermoedelijk komt het organisme van origine uit Mexico en is het via internationale handel in andere landen geïntroduceerd (Maxwell & Brelsford, 2012).

Waardplanten

- *Pinus* L. (den)
- *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.) Franco (douglasspar)

Belangrijkste pathways

1. Planten bestemd voor opplant van *Pinus* L. en *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.), met name zaden (EFSA_Panel_on_Plant_Health, 2010).

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	3	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	2	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	2	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	2	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	2	1 - 5
Directe impact voor de teelt nationaal	2	1 - 9
Potentiële impact voor de export nationaal	2	1 - 9
Directe impact voor de groene ruimte	2	1 - 5

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): 3 [1-5]

Biologie

Het organisme is zaadoverdraagbaar (EFSA_Panel_on_Plant_Health, 2010).

Wet- en regelgeving

Er gelden EU-noodmaatregelen sinds medio juni 2007 (Uitvoeringsbesluit (EU) 2019/2032). Deze noodmaatregelen stellen en stellen nog steeds eisen aan de import en invoer (EU-interne handel) van planten bestemd voor opplant van *Pinus* L. en *Pseudotsuga menziesii* (Mirb.). De planten moeten afkomstig zijn van:

- (a) een 'pest free country', of
- (b) een 'pest free area', of
- (c) een 'pest free production place' en de planten moeten voor export zijn getoetst.

Details over de precieze vereisten staan in het Uitvoeringsbesluit.

Vondsten en intercepties

In de periode 2005 – 2009 heeft Frankrijk *F. circinatum* meerdere keren gevonden op zaad of in planten waarbij de infecties gerelateerd werden aan import van zaad van *Pinus* (EPPO-Global Database, 15.01.2020). In Europhyt staat één interceptie: interceptie door Frankrijk in 2017 op zaad van *Pinus taeda* uit de Verenigde Staten in 2017 (Europhyt, 15.01.2020). In Spanje was de eerste officiële vondst in 2004, waarna de schimmel vervolgens op meer plaatsen werd gevonden. Tijdens officiële surveys uitgevoerd in 2017 – 2018 is de schimmel op meerdere nieuwe locaties vastgesteld. Portugal is de schimmel voor het eerst gevonden in 2007 en later in 2017 en 2018 op nog drie locatie (EPPO Global Database, 15.01.2020). Niet bekend is of niet vermeld staat hoe de schimmel op deze locaties is geïntroduceerd.

Score

In de periode 2010 - 2019 is in de EU één interceptie geweest op zaden. In dezelfde periode zijn op het Iberisch schiereiland meerdere nieuwe vondsten gedaan maar het is niet bekend of deze vondsten gerelateerd waren aan verspreiding met geïnfecteerde planten of zaden (score 3).

P2 (transfer): 5 (pathway 1) [1-5]

De pathway is planten bestemd voor opplant.

P3 (kans op vestiging na transfer): 5 [1-5]

Het Nederlandse klimaat is weinig geschikt voor vestiging. Volgens een klimaatstudie van EFSA-PLHP (2010), waarbij klimaatgegevens over de periode 1999 – 2007 zijn gebruikt, is 1.771 km² van het Nederlandse oppervlak [ca. 5% van het landoppervlak] 'marginaal' geschikt voor vestiging en de rest ongeschikt. Door verandering van het klimaat lijken de omstandigheden in Nederland wel geschikter te worden (EFSA-PLHP, 2010).

P4 (kans overleven uitroeiactie): 2 [1-4]

In Zuid-Frankrijk is een uitbraak succesvol uitgeroeid. Het Nederlandse klimaat is minder gunstig voor vestiging dan het Zuid-Franse klimaat (EFSA_Panel_on_Plant_Health, 2010).

Effect op perceelsniveau: 2 [1-5]

Nederland behoort niet tot de 'endangered area' (EFSA_Panel_on_Plant_Health, 2010); er wordt dus geen directe economische schade verwacht.

Mate van verspreiding: 1 [1-4]

Zoals als aangegeven onder P3 is het Nederlandse klimaat weinig geschikt voor vestiging. De inschatting is dan ook dat jaarlijks minder dan 10% van de percelen besmet raakt (score 1).

Productiewaarde-teelt: 1 [1-6]

De productiewaarde wordt geschat op minder dan 5 miljoen euro (score 1).

Impact op de groene ruimte: 1 [1-5]

Geringe schade. Waardplanten komen algemeen voor (dennen), maar de verwachting is dat het organisme zich slechts lokaal kan vestigen (zie 'Mate van verspreiding').

Export-maatregelenniveau: 4 [1-4]

Bij vondst dient een gebied te worden afgebakend van minimaal 1 km rondom de besmetting (Commissiebesluit 2007/433/EG).

Productiewaarde-export: 1 [1-6]

Zie Productiewaarde-teelt

4. Referenties

EFSA_Panel_on_Plant_Health, 2010. Risk assessment of *Gibberella circinata* for the EU territory and identification and evaluation of risk management options. *EFSA Journal*, 8, 1620. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2010.1620>

Maxwell A & Brelsford H, 2012. A pitch for biosecurity: minimising the risk of pine pitch canker (*Fusarium circinatum*) introduction into Australia. In: Macleod WJ (ed.) *Proceedings of 7th Australian soilborne diseases symposium*. Fremantle, Western Australia, 18-20 September 2012.

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.